บทบรรณาธิการ

คำถาม โจทก์ยื่นฟ้องจำเลยขอหย่าและแบ่งสินสมรส หากจำเลยจดทะเบียนขายฝากที่ดินพร้อมบ้านอันเป็นสินสมรสให้แก่ผู้อื่น จะเป็นความผิดฐานโกงเจ้าหนี้หรือไม่

เจ้าของรวมในที่ดินและบ้านนำที่ดินและบ้านไปจดทะเบียนขายฝากแก่ผู้อื่นเพียงลำพัง จะมีความผิดฐาน**ยักยอกที่ดินและบ้าน**หรือไม่

Attorney285.com
ตำรากฎหมาย คู่มือสอบราชการ

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๒๒๕๐/๒๕๕๗ การลงทุนทำไร่องุ่นระหว่างโจทก์ร่วมกับจำเลยที่ประเทศออสเตรเลียอยู่ในช่วงเวลาที่โจทก์ร่วมกับจำเลยยังคงเป็นสามีภริยากัน แม้จำเลยย้ายกลับมาอยู่ในประเทศไทย แต่ก็ยังไม่ได้หย่าขาดกับโจทก์ร่วม เงินค่าชดเชยที่รัฐบาลออสเตรเลียจ่ายให้แก่โจทก์ร่วมและจำเลยกรณีเลิกทำไร่องุ่น **เป็นเงินที่ได้มาในระหว่างสมรส** จึงเป็นสินสมรส การที่โจทก์ร่วมส่งเงินค่าชดเชยมาให้แก่จำเลย เงินส่วนนี้ก็ยังคงเป็นสินสมรส เมื่อจำเลยนำเงินไปซื้อที่ดินพร้อมบ้านพิพาทถึงแม้มีการจดทะเบียนโอนใส่ชื่อจำเลยเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์แต่เพียงผู้เดียว ทรัพย์พิพาทก็เป็นสินสมรสระหว่างโจทก์ร่วมกับจำเลย

จำเลย**จดทะเบียนขายฝากที่ดินพร้อมบ้านพิพาทอันเป็นสินสมรส**ระหว่างโจทก์ร่วมกับจำเลยไว้แก่ ม. **ภายหลังที่โจทก์ยื่นฟ้องจำเลยขอหย่าและแบ่งสินสมรส** จึงมิใช่การทำสัญญาในลักษณะปกติแม้คดียังมีข้อโต้เถียงกรรมสิทธิ์และอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล ก็ต้องถือว่าโจทก์ร่วมอยู่ในฐานะเจ้าหนี้ที่มีอำนาจฟ้องจำเลย จึงเข้าองค์ประกอบความผิดฐานโกงเจ้าหนี้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๐

ที่ดินพร้อมบ้านพิพาทเป็นสินสมรสระหว่างโจทก์ร่วมกับจำเลย โจทก์ร่วมกับจำเลยจึงเป็น**เจ้าของรวมในที่ดินพร้อมบ้านพิพาท** การที่จำเลย**นำที่ดินพร้อมบ้านพิพาทไปจดทะเบียนขายฝาก**ไว้แก่ ม. โดยโจทก์ร่วมไม่ทราบและไม่ได้รับอนุญาตจากโจทก์ร่วมก่อนและไม่ไถ่คืนภายในกำหนด การกระทำของจำเลย**เป็นการเบียดบังเอาที่ดินพร้อมบ้านพิพาท**ไปเป็นของตนหรือบุคคลที่สามโดยทุจริต จึงเป็นความผิดฐานยักยอกตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๒ วรรคแรก ด้วย

อสังหาริมทรัพย์เป็นทรัพย์ที่มีการเบียดบังอันจะเป็นความผิดฐานยักยอกได้ เคยมีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๖๘/๒๕๓๖ โจทก์ร่วมซื้อบ้านเลขที่ ๓๐๘ ของจำเลยจากการขายทอดตลาดของศาล เมื่อจำเลยอยู่อาศัยในบ้านเลขที่ ๓๐๘ ก็ถือว่าจำเลยเป็นผู้ครอบครองบ้านดังกล่าว การที่จำเลยบอกโจทก์ร่วมว่า บ้านที่จำเลยอยู่อาศัยไม่ใช่บ้านเลขที่ ๓๐๘ แต่เป็นบ้านเลขที่ ๑๒๑ ของ ส. โดย**จำเลยมีเจตนาที่จะไม่ให้โจทก์ร่วมรื้อถอนบ้านเลขที่ ๓๐๘ เพื่อที่จำเลยจะได้รับประโยชน์** ทั้ง ๆ ที่ความจริงโจทก์ร่วมมีสิทธิรื้อบ้านเลขที่ ๓๐๘ ที่จำเลยอยู่อาศัย การกระทำของจำเลยถือได้ว่า**เป็นการเบียดบัง**บ้านเลขที่ ๓๐๘ เป็นของตนหรือผู้อื่นโดยทุจริต จึงเป็นความผิดฐานยักยอกตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๒

คำถาม ใช้น้ำกรดที่เตรียมมาสาดใส่ผู้อื่น เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัสหรือได้รับอันตรายแก่กายและจิตใจ จะเป็นความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนหรือไม่

Attorney285.com
ตำรากฎหมาย คู่มือสอบราชการ

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๙๗๑๑/๒๕๕๗ แม้น้ำกรดจะมิใช่อาวุธโดยสภาพแต่ก็เป็นสารเคมีชนิดกรดเกลือซึ่งมีคุณสมบัติกัดกร่อนชนิดรุนแรงที่ทำให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต น้ำกรดที่จำเลยที่ ๑ นำมาสาดใส่โจทก์ร่วมทั้งสามนอกจากจะมีความเข้มข้นสูงแล้วยังมีปริมาณมากทำให้โจทก์ร่วมที่ ๑ มีบาดแผลถึง ๒๐ เปอร์เซ็นต์ของร่างกาย จำเลยที่ ๑ ย่อมเล็งเห็นผลได้ว่าการกระทำของตนกับพวกเป็นเหตุให้โจทก์ร่วมทั้งสามถึงแก่ความตายได้ การที่จำเลยที่ ๑ กับพวกเตรียมน้ำกรดมาเพื่อสาดใส่โจทก์ร่วมทั้งสาม จึงเป็นการกระทำโดยไตร่ตรองไว้ก่อน จำเลยที่ ๑ จึงมีความผิดฐานพยายามฆ่าโจทก์ร่วมทั้งสามโดยไตร่ตรองไว้ก่อนตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๘๙ (๔) ประกอบมาตรา ๘๐ และต้องชดใช้ค่าเสียหายให้แก่โจทก์ร่วมทั้งสาม

คำถาม แย่งโทรศัพท์เคลื่อนที่ของผู้อื่นไปขณะที่กำลังใช้โทรศัพท์ เพื่อบังคับชำระหนี้ที่บุคคลดังกล่าวค้างชำระ เป็นความผิดฐานใด

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๗๒๖/๒๕๕๗ จำเลยแย่งโทรศัพท์เคลื่อนที่ของผู้เสียหายไปขณะผู้เสียหายกำลังใช้โทรศัพท์เพื่อบังคับชำระหนี้ที่ผู้เสียหายค้างชำระ เป็นการใช้อำนาจบังคับชำระหนี้โดยมิชอบด้วยกฎหมาย จึงเป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองเป็นการฉกฉวยเอาทรัพย์ของผู้เสียหายไปซึ่งหน้าโดยเจตนาทุจริต เป็นความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๖ วรรคแรก

คำถาม ผู้จะซื้อฟ้องผู้จะขายให้ไปจดทะเบียนโอนที่ดินตามสัญญาจะซื้อจะขาย ระหว่างพิจารณา ผู้จะขายได้จดทะเบียนการเช่าที่ดินดังกล่าวให้แก่บุคคลอื่น ดังนี้ ผู้จะซื้อมีสิทธิฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนนิติกรรมการจดทะเบียนการเช่าตาม ป.พ.พ. ๒๓๗ หรือไม่

Attorney285.com
ตำรากฎหมาย คู่มือสอบราชการ

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๖๗๖/๒๕๕๗ โจทก์มีฐานะเป็น**เจ้าหนี้ตามสัญญาจะซื้อจะขายที่ดิน**ของจำเลยที่ ๑ ในคดีก่อน และได้ใช้สิทธิเรียกร้องให้จำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นลูกหนี้ปฏิบัติตามสัญญาจะซื้อจะขายโดยยื่นฟ้องจำเลยที่ ๑ ต่อศาลขอให้บังคับจำเลยที่ ๑ โอนที่ดินให้แก่โจทก์ตามสัญญาแล้ว แม้ศาลชั้นต้นจะพิพากษาว่าจำเลยที่ ๑ มิได้เป็นฝ่ายผิดสัญญาจะซื้อจะขาย แต่คดีมีประเด็นว่า จำเลยที่ ๑ ผิดสัญญาจะซื้อจะขายหรือไม่ ส่วนคดีนี้มีประเด็นว่า โจทก์มีสิทธิฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนนิติกรรมการจดทะเบียนการเช่าระหว่างจำเลยทั้งสองหรือไม่ ทั้งเป็นคดีฟ้องขอให้เพิกถอนการฉ้อฉลระหว่างจำเลยทั้งสองอันเป็นการทำให้โจทก์เสียเปรียบ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๓๗ ที่ให้สิทธิแก่เจ้าหนี้ที่จะสงวนไว้ซึ่งกองทรัพย์สินของลูกหนี้ เนื่องจากทรัพย์สินของลูกหนี้เหล่านี้ย่อมเป็นหลักประกันการชำระหนี้ตามมาตรา ๒๑๔ มิได้ฟ้องขอบังคับชำระหนี้โดยตรงจากที่ดินพิพาทเช่นคดีก่อน จึงเป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับคำพิพากษาผูกพันคู่ความหรือไม่ จำเลยทั้งสองไม่อาจอ้างเอาผลคำวินิจฉัยของศาลชั้นต้นในคดีก่อนที่ยังไม่ถึงที่สุดมาผูกพันโจทก์ในคดีนี้ได้ เมื่อโจทก์อ้างว่า**โจทก์เป็นเจ้าหนี้ตามสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินและจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นลูกหนี้ตามสัญญาทำสัญญาเช่าที่ดินให้จำเลยที่ ๒** โดยรู้อยู่ว่าเป็นทางให้โจทก์เสียเปรียบอันเป็นการฉ้อฉลโจทก์ โจทก์จึงมีสิทธิฟ้องจำเลยทั้งสองขอให้เพิกถอนนิติกรรมการเช่าที่ดินนั้นได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๓๗ การกระทำของจำเลยทั้งสองตามฟ้องโจทก์ถือได้ว่าเป็นการโต้แย้งสิทธิของโจทก์ที่มีอยู่ก่อนในอันที่จะได้รับโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามสัญญาจะซื้อจะขายโดยปลอดภาระผูกพันใด ๆ แล้ว **โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนนิติกรรมการจดทะเบียนการเช่าระหว่างจำเลยทั้งสองได้**

คำถาม ผู้รับจ้างทำหนังสือโอนสิทธิที่จะได้รับเงินตามสัญญาจ้างจากผู้ว่าจ้างให้แก่ผู้รับโอน และผู้รับจ้างมีหนังสือแจ้งการโอนไปยังผู้ว่าจ้างแล้ว ดังนี้ ผู้ว่าจ้างจะยกข้อต่อสู้ว่า ได้ดำเนินการฟ้องร้องผู้รับจ้างให้ชำระหนี้ เพราะผู้รับจ้างเป็นฝ่ายผิดสัญญา จึงไม่มีหนี้ที่จะต้องชำระ ต่อสู้เจ้าหนี้ผู้รับโอน ได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๗๑๓๖/๒๕๕๗ จำเลยที่ ๑ ได้ทำหนังสือขึ้น ๒ ฉบับ ฉบับหนึ่งมีข้อความว่าจำเลยที่ ๑ โอนสิทธิที่จะได้รับเงินตามสัญญาจ้างจากจำเลยที่ ๒ ให้แก่โจทก์ และอีกฉบับหนึ่งแจ้งให้จำเลยที่ ๒ ทราบถึงการโอนสิทธิระหว่างจำเลยที่ ๑ กับโจทก์ดังกล่าว แต่จำเลยที่ ๒ ปฏิเสธไม่รับรู้ เพราะหนี้ระหว่างจำเลยที่ ๑ กับจำเลยที่ ๒ นั้นยังมีการฟ้องร้องกันอยู่ โดยจำเลยที่ ๑ ฟ้องจำเลยที่ ๒ ต่อศาลจังหวัดเชียงใหม่ จำเลยที่ ๒ ก็ฟ้องจำเลยที่ ๑ ต่อศาลชั้นต้น ซึ่งต่อมาได้มีการรวมคดีมาพิจารณาที่ศาลชั้นต้น คดียังไม่ถึงที่สุด

มีปัญหาต้องวินิจฉัยของโจทก์ว่า จำเลยที่ ๒ ต้องร่วมรับผิดในหนี้ค่าถุงพลาสติกซึ่งจำเลยที่ ๑ สั่งซื้อไปจากโจทก์หรือไม่ โดยโจทก์ฟ้องและนำสืบว่าจำเลยที่ ๒ ต้องร่วมรับผิดเพราะจำเลยที่ ๑ ได้ทำหนังสือโอนสิทธิเรียกร้องที่จำเลยที่ ๑ มีสิทธิจะได้รับค่าจ้างตามสัญญาแปรรูปลำไยให้แก่โจทก์ และมีหนังสือแจ้งการโอนไปยังจำเลยที่ ๒ แล้ว

Attorney285.com

เห็นว่า การโอนหนี้อันพึงต้องชำระแก่เจ้าหนี้คนหนึ่งโดยเฉพาะเจาะจงตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๐๖ นั้น มาตรา ๓๐๘ วรรคสอง บัญญัติว่า “ถ้าลูกหนี้เป็นแต่ได้รับคำบอกกล่าวการโอน ท่านว่าลูกหนี้มีข้อต่อสู้ผู้โอนก่อนเวลาที่ได้รับคำบอกกล่าวนั้นฉันใด ก็จะยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้แก่ผู้รับโอนได้ฉันนั้น...” คดีนี้ได้ความเป็นยุติว่าหนี้ที่โจทก์อ้างว่าจำเลยที่ ๒ ต้องชำระค่าจ้างแปรรูปลำไยให้แก่จำเลยที่ ๑ นั้น จำเลยที่ ๒ ซึ่งมีฐานะเป็นลูกหนี้ในการชำระค่าจ้างได้ปฏิเสธหนี้ดังกล่าวโดยอ้างว่าจำเลยที่ ๑ ต่างหากที่เป็นฝ่ายผิดสัญญาและมีหนี้ต้องชำระแก่จำเลยที่ ๒ ซึ่งหนี้ดังกล่าวจำเลยที่ ๒ ได้ยื่นฟ้องจำเลยที่ ๑ ต่อศาลชั้นต้นเป็นคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๔๓๔๖/๒๕๔๘ แล้ว เมื่อทางพิจารณาคดีนี้ได้ความว่า คดีดังกล่าวศาลยังไม่มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าจำเลยที่ ๒ มีหนี้ต้องชำระให้จำเลยที่ ๑ จริง จำเลยที่ ๒ ก็ย่อมยกขึ้นต่อสู้เรื่องการฟ้องร้องดำเนินคดีเรียกให้จำเลยที่ ๑ เป็นฝ่ายชำระหนี้และคดียังไม่ถึงที่สุดขึ้นยันโจทก์ในฐานะผู้รับโอนได้ จำเลยที่ ๒ จึงไม่ต้องร่วมรับผิดกับจำเลยที่ ๑ ตามฟ้อง

นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์
บรรณาธิการ